

VEILEDNING I BRUK AV REFA

Hensikten med skjemaet er å registrere aggressiv atferd (horisontal kolonne) og foranledninger (vertikal kolonne) til denne atferden. Foranledningen til den aggressive episoden kan si noe om hva som er risikosituasjoner / faktorer (sårbarhet) for denne pasienten.

FREMGANGSMÅTE FOR UTFYLNING AV REFA

1. Bruk et skjema pr. pasient for hvert opphold ved posten.
2. Registrer episoden så tidlig du kan etter at den har skjedd, helst sammen med en kollega som også var tilstede.
3. Om situasjonen tillater det snakk med pasienten og få hans/hennes oppfatning om hva som skjedde før dere gjør registreringen.

Trinn for trinn:

1. Fastsett **hvilken aggressiv atferd** pasienten viste; Verbal trussel, Fysisk trussel eller Fysisk angrep. Dette finner du ved å lese de horisontale kolonneoverskriftene.
2. Fastsett **hva som gikk forut** for den aggressive episoden / perioden; Fysisk kontakt, Grensesetting, Kommunikasjonsproblem o.s.v.. Dette finner du ved å lese de vertikale kolonnene til venstre i skjema. Vær spesielt oppmerksom på at kategorien C. **”Kommunikasjonsproblem”** er den som skal brukes dersom den aggressive atferden antas å være motivert direkte av pasientens vrangforestillinger, hallusinasjoner, ”stemmer”, indre kaos e.t.c.
3. **Sett inn datoen** for den aggressive episoden under den kolonneoverskriften som beskriver aggresjonstype, og til høyre for den kolonnen som passer for forutgående situasjon. Start øverst i ruten slik at det kan blir plass til flere registreringer.
4. Før inn **hvem som var offer** i den aktuelle episoden etter følgende koder; M = medpasient, P = personalet, S =slekt/familien, X = andre personer.
Koden settes foran den aktuelle dato. (Se eksempel nederst)
5. Hvis samme aggressive atferd **gjentar seg flere ganger samme dag**, og med samme forutgående situasjon, markeres dette med en strek (I) eller tall som viser antall (x10) etter datoen. (Se eks)
6. Hvis det forekommer **to eller flere forutgående faktorer** forut for den aggressive atferden gjøres følgende; Før inn datoene i de aktuelle rutene som beskrevet over, sett så en A bak datoen til den foranledningen dere mener danner grunnlaget for trusselen eller angrepet, og en B bak datoen på den andre foranledningen (eventuelt C, D på de neste). (Se eks.)

DEFINISJONER;

VERBAL TRUSSEL

1. Innebærer trusler om å påføre andre personer fysisk skade eller død.
2. Er rettet mot en person som fysisk sett er tilgjengelig i situasjonen. Dette vil i praksis si at personen er innen rekkevidde for angrep.

FYSISK TRUSSEL

1. Fysiske bevegelser, gester og kroppsholdninger som ser ut til å være forvarsel eller signal om at pasienten vil gå til fysisk angrep.
2. Atferd som er rettet mot en person som fysisk sett er tilgjengelig i situasjonen. Dette vil i praksis si at personen er innen rekkevidde for angrep.

FYSISK ANGREP

1. Slag, spark, kvelertak, bruk av slagredskap, våpen o.s.v. Kloring, lugging og spytting er de mildeste formene som skal registreres her.
2. Også de tilfellene der pasienten ikke treffer målet for den aggressive handlingen.

EKSEMPEL

		Dato for episoden		
Rettet mot personalet.	P 10/3	A 111	Primær forutgående faktor	
			Antall ganger denne dato.	
Rettet mot personalet	P 10/3	B 111	Medvirkende forutgående faktor.	
Rettet mot medpasient.	M 12/3	x10	Antall ganger denne dato.	
Dato for episoden				